

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XVII. Daniel tres vuculas arcanissimæ scripturæ explicat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Bernard. in hujusmodi est, sciens videlicet bonum & non faciens? An non repositum mortis & damnationis in semetipso habebit, quosies in mentem venerit sermo quem dixit Deus, quia seruis sciens voluntatem Domini sui, & non faciens digna, vapulabit multis. Hæc eadem Deus per Isaiam graviter inculcans: Nunquid non scitis? inquit, nunquid non annuntiatum est vobis, nunquid non intellexistis? Subinde querimus, eadem nobis sæpius in exhortationibus & pro concione ingeri: Nempe hoc affidue: Et quoties eadem? Ergo agite, cum sciatis hæc omnia, cum ista decies, cum centies ac sæpius audita, cur nihilominus contrarium facere non erubescitis? Sobrietatis, Temperantiae, Castitatis præcepta vel sexcenties, vel millies ingeruntur, interim ebrietati, crapula, libidini proterve sacrificatur. Atque hoc est, quod scriptoris arcani manu calamo armat, quod sententiam severam dicitur, quod supplicio gravi vindicat. Scire faciendâ, & non facere; cavenda nosse & non cavere castigabilis est nequitia.

Luc. cap. 12. vers. 47. Luculenta sunt verba Servatoris: Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui, & non preparavit, & non fecit secundam voluntatem ejus, vapulabit multis. Grandis virgarum manipulus expectat eum, qui non errore, sed studio in domini voluntatem delinquit; multis vapulabit. Cum ergo sciamus hæc omnia, quæ & scienda & faciendâ sunt; cum divinæ voluntatis arcanum satis habeamus perspectum, ita suos quisque mores formet, ne illa formidandi scriptoris manus contra nos scribat amaritudines. Deum, qui habet statum nostrum in manu sua, non omnibus extollamus & veneremur. Ille diligentes se diligit, & quicumque glorificaverit eum, honorificabitur.

CAPUT XVII.

Daniel tres voculas arcanissime scripturæ explicat.

PRæmissâ jam investivâ in Balthasarem acerrimâ, Daniel ad ipsam sese lectionem & expositionem convertens: Hæc est autem scriptura, inquit, quæ digesta est: Mane, Tekel, Phares. Tres voculæ, sed sensu secundâ, mysteris plenæ. Aliorum nullus, præter unum unicam Danielelem has voces novit legere, nam aut sine punctis consonantes, aut litteræ fuerunt capitales, sola vocum principia. Uti est tritissimum illud S. P. Q. R. a Ita Protoplasti nomen quatuor litterularum A D A M, quatuor Orbis partes designat. b Tale fuit Rudolphi II. Imperatoris notissimum A D S I T. c Æsopus deformis sed ingeniosus ac sapiens fabulator in ædibus nostris conspicatus est columnam, cui septeni characteres Græci fuerant incisi. Hic suum ille ingenium exercere, voces suppressas indagare, latentes sensus rimari, omnia explorare ac tentare, nec prius quiescere quam verba reperisset penitus abstrusa. Certè reperit feliciter, & ita demum pronuntiavit: *Ἐπιπέλας ἐπιμαρτυροῦσα ἐξ ὀφθαλμῶν, & ἐπιπέλας ἐπιμαρτυροῦσα ἐξ ὀφθαλμῶν.* d Non raro satis est sapienti vel solum initia vocum posse cernere; Ita solers indagator totas demum voces in lucem eruit.

Sapientissimus arcanorum interpretes Daniel è tribus tantum voculis, quas legit, utilissimam struxit dissertationem. Hæc porro manus, quæ mysteria illa parieti appinxit, divinæ justitiæ monstrat balancem, quâ minima, maxima, quâ vel ipsi atomi, vel ipse aër & ventus, vel ipsæ cogitationes & spiritus ponderantur. Nos terna hæc vocabula Mane, Tekel, Phares, cò exponemus, ut, quam diximus, justitiæ supremæ libram affidue in oculis feramus.

§. I.

Mane, Numeravit Deus regnum tuum & complevit illud. Chaldaum idioma voces illas geminat Man.

A ne, Mane, seu, Nameravit, Numeravit. Idiomatis Hebræi est, Numerando numeravit, hoc est, exactissimè ad calculum usque minutissimum, ad usque pulvisculum numeravit. Talis tamque peritus Arithmeticus, est Deus; non errat numerando, nec errare potest. In suarum rationum libro perscriptum habet, quor capite capillos quovis hominum feret: Omnes numerati sunt. Hic Arithmeticus omnes puviarum stillas, omnes oceani guttulas, omnia arborum granula, omnia arborum folia, omnia terræ gramina, omnia temporis momenta & puncta dinumeravit, nec unico halucinatus. Hic ipse Arithmetices magister, qui nec falli potest nec fallere, annos imperii tui, sed & vitæ tuæ numeravit, & utriusque voluit definire ac expirare. Age; in fine laborat æpelydras; jam effluxit. Erat autem hic annus septuagesimus à Deo præstitutus, qui carcerem Babylonicum Hebræis panderet, & Chaldaum regnum terminaret.

Joannes Zonaras Constantinopolitanus memorat Juliani Apostatæ mortem è cælo conspicitur. B virum primarium Antiochiæ pridè Juliani Apostatæ occisi vigilante noctu, oculis ad apertum cælum crebrius clatis, ita ei objectam è stellis literarum instar compositis scripturam hoc sensu: Hodie Julianus occiditur in Perside. Occisus est prout prædixit cælum. Dum Babylonem obsidione arcetâ premeret Darius, Zopyri mula peperit, quod passim militi urbis capiendæ omen fuit: nam uti Herodotus refert, Zopyrus à cive Babylonio quidiit, tum demum capiendam urbem, cum mula pareret. Ergo Zopyrus fœdis se vulneribus conscendens & mutilans ad Babylonium transfugit, seque à Dario tam crudeliter acceptum callidè simulavit. Facilis data fides à deceptis oculis. Ocasionem nactus transfuga suo regi urbem prodidit. Rem alii longè aliter narrant, quod suo loco non silcimus.

Henricus Bavarie dux nondum Imperator, dum ad beati præfulis Wolfgangi tumulum precaretur, ienfit repente præfulem coram astare juberetque, ut vicinum tumulo parietem contempleretur, legeretque notas illic exaratas. Scriptum erat, POST SEX. * Henricus vigil oraculo territus existimavit sextum inde diem fore fatalem & vitæ ultimum, nec enim præ animi modestiâ de imperio quidquam somniabat. Ad mortem igitur & sepulchrum, non ad diadema & sceptum se parare, curas ceteras abdicare ut superfluas, magnam pecuniæ vim in egenos patrii, & in id unum ferri, ut quam sanctissimè vitâ decederet, re nullâ prætermisâ, quæ depositis in illo articulo esse usui posset. At ubi præceptum animo diem salvus transiisset, comperendinationem scilicet eam esse credit in totidem hebdomades, deputandumque in lucro istud benigni Numinis aucturum. Sex igitur hebdomades absque ullâ suâ noxâ, inter piam spem & metum, emensus sextum sibi menslem designatum coniecit, rursusque per semestre in curâ mortis obeunda fuit. Cumque jam sextum eam menslem sospes exegisset, sextum denique annum in expectatione mortis, ut suo ipse fato occurreret, sanctissimè consumpsit. Ita POST SEX annos religiosissimè traductos, ut sua vaticinio staret veritas, Henricus tandem rex atque Augustus à proceribus imperii pronuntiatus, prædictionem sui magistri in solidum intellexit. Scriptura feliciter Henrico quàm Balthasari regi Babylonio monstrata est. Illa imperium dedit, hæc abstulit, & unâ vitam. Ergo Numeravit Deus regnum tuum, & complevit illud. Imperiû & vitæ finis instat.

§. II.

Tekel, Appensus es in statera & inventus es minus habens. Hac in re Deus ut metator sedulus agit, qui coronatos, scutatos, philippeos, ducatos aureos ad auriariam libellam gnaviter examinat, & quemcunque deprehenderit ponderis iniquioris, rejicit. Ita Deus, o rex, ad tuam suâ justitiæ appendit omnes actiones, imò omnes.

Math. c. 10. vers. 30. Luc. cap. 12. vers. 7.

Herodotus lib. 3.

Fuit Henricus Dux Bavarie, Henricus II. Imp. Claudi & Sanctus dicitur. Bavarie Sancta Matthei Raderi volum. i. mibi p. 104. Lacobus Greferus de SS. Bambergensis in vita S. Henrici cap. 2. P. Andrea Brunner Anthalium Boior. l. 8. mibi p. 568.

Dan. cap. 5. vers. 27. Tekel.

Deus omnes actiones, cogit omnes.

rationes ad
trutinam
sue iustitie
appendit.

omnes cogitationes tuas, verba tua annua. In lancem unam venit superbia, libido, temulentia, iniustitia; in alteram quidquid in te virtutis fuit, quod perquam exiguum moles confitaria longissime superavit: *Inventus es minus habens*. Deus cum regibus & principibus ita pacificatur, & Commutemus, inquit, arque argentariam faciamus. Ego vobis dignitates, potestatem, populos, gloriam, & terras dabo; Vos mihi virtutes regias, religionem & iustitiam reddite. Rex Balthasar diadema, divitias, magnificentiam & imperium amplissimum à Deo habuit, virtutis aut bonæ actionis vix quidquam reddidit; Inventus est minus habens. Idecirco libripens æquissimus pronuntiavit: Rex Balthasar & vitam & regnum perdidit, neutro bene usus. Talentorum à Deo plurimum accepit, vix quidquam Deo dignum rependit. Verissime Theodoretus dixit: Nil rerum est usquam quod Deus non multo quam exactissimam perlibratione ponderarit. Nullus aurifex ramentum & scobem auram, Nullus pharmacopola medicam potiunculam ullam examinat ad libellam tam gracilem & certam, quam Deus universa quæ facit. Inter pharmacopolarum pondera minimum est piperis granum, Deus vel minimam grani partem in trutinam mittit, qui omnia in mensurâ & numero, & pondere disponit. Homo actiones, quæ oculis sunt expositæ, considerat, Deus voluntatem ipsam, cogitationes intimas, affectus latentissimos, suspiciones abstrusissimas, animum & intentiones universas, amores & cupiditates subtilissimas ad stateram suam examinat, neque tam attendit quantum, quam ex quanto. Certe Deus admirabilis est libripens, qui aërem & ignem, qui ventum & spiritum, qui animi sensa & desideria explorat ad trutinam. Apud Deum nullius ponderis est, quod cum virtute conjunctum non est. Hinc Balthasar rex cum omni magnificentia & gloria, cum thesauris omnibus torquæ regno in divinam lancem compositus nihil habuit ponderis, quia nihil habuit virtutis; Inventus est minus habens.

Sap. cap. II.
vers. 21.

Ioan. Turpinus Rhe-
mensis Ar-
chiepisc. in
vita Caroli
Magni c. 32.
Henrici
Imper. res
gesta 28.
Dan. cap. 5.
vers. 28.
Phares.

Hoc trium
vocalurum
epistolium
ad omnes
homines
missum est.
1. Name-
ravit.
Iob cap. 14.
vers. 5.
Matth. c. 3.
vers. 10.
Sap. cap. 16.
v. 13. & 15.

2. Appen-
dit.

Hæc divinæ iustitiæ libra Petrum Telonarium ad sanctiorem vitam perduxit, cum vidisset nocte secundum quietem suas omnes noxas in lance unâ, in alterâ verò panem reponi unicum, quem ex indignatione mendiculo projecisset. Ita Carolus Magnus, ita Henricus Imperator, ita & alii, sub vitæ finem in staterâ memorantur appensi. Quisquis es, hoc jam unice age, tuisque actionibus quantum potes adde ponderis, ne cogaris illud audire: Inventus es minus habens.

§. III.

Phares. *Divisum est regnum tuum, & datum est Medis & Persis*. Darius & Cyrus hostes tui à te contempti regiam opulentiam tuam dividunt. Ita scriptura hæc omnis tribus oculis comprehenditur: *Numeravit, Appendit, Divisit*. Hæc omnium animis summâ cum curâ & dili-

gentiâ cupio inscripta. Nobis omnibus, quotquot vivimus, hoc iudicium erit subeundum; hoc trium vocalurum epistolium ad superstites nos omnes missum est. I. Numeravit Deus singulorum non annos solum & menses, nec hebdomades tantum & dies, sed horas & quadrantes, omnia vivendi puncta & momenta à primo ad ultimum. Nimirum quod dixit Jobus: *Constituit terminos ejus, qui præteriri non poterunt*. Ita mors certa nobis indicitur. *Tam securis ad radicem arborum posita est. Tu es enim Domine qui vitæ & mortis habes potestatem, & deducis ad portas mortis, & reducis. Sed tuam manum effugere impossibile est.*

II. Appendet; vox ista tribunal & iudicium nobis denuntiat fugiendum. Nos, nostraque omnia promerita & delicta ad divinæ iustitiæ librâ appendentur. Tribunal Christi summum, inevitabile. Comparandum est, velimus nolimus, comparandum; causa pro capite, pro æternitate dicenda. Nec Cæsares ulli, nec Pontifices hæc

A eximii. Annuant, abnuant, comperendinent, differant, cum Deo visum, in jus rapiuntur, nullius nomen de reis hæc eximitur. Væ misero, qui causâ ceciderit. Quæ nunc ubique facinora tenebris sepeliuntur, ad nullum tribunal Cæsareum satis probanda: supremum in lucem eruet universa. Nihil dissimulabitur, nemini parceret. Ponderis & statera iudicia Domini, ad omnes æquitates leges, & usque ad novissimum quadrantem usque quæ exactissima. Judicabimur, appendemur omnes.

III. Dividet; Cùm quis diem ultimum obit, hæres des bona, cadaver vermes partiuntur; animus ubi est? Hic sanè metuenda divisio ac separatio longa nimis. *Separabit enim eos ab invicem sicut pastor segregat oves ab hædis*. Quisquis inventus fuerit minus habens, societate beatorum excludetur; nullus amplius poenitentia locis; res & spes omnis decollavit: actum est. Divisi sunt Chaos magnum inter illos & istos firmatum.

Audite igitur superbi & invidi, audite ebriosi ac libidiniosi. Attendite accusationem, reddite rationem, accipite iudicium. Deus Numeravit, Appendit, Divisit. Mors certissima; non minus certum est iudicium. Vos vestros jam mores inspicite, ne à morte ac iudicio, amarissima sequatur divisio. Vos jam ad pocula totos pæne dies, totas sæpe noctes perdedistis læti, futurarum rerum securi oblivisio Massico & risu æternitatem sepelitis. Sed nunquid scriptitantem manum illam non cernitis, jam movere digitos, jam scribere, brevi suam finiet scripturam. Deus ab æternis sæculis suum moriendi diem, horam, momentum cuiusvis hominum præfinit; constituit terminos non prætereundos. Fortassis hæc ipsa dies, aut hæc ipsa est hora, quâ nostro sistamur iudicii; fortassis in hoc ipso, quod committimus, peccato, in hac ipsâ forsân, quam non cavemus, ebrietate rapimur ad tribunal. *Numeravit Deus & Appendit*. Scivisse hæc omnia & non fecisse mille sunt plumbi centumpondia, quæ nullam navim non mergant. Vetus dictum illud: *Mors omnium terribilissimum; ridere tunc possumus & explodere*. Mors jocus est, & oprandus miseriarum finis: At verò, quod mortem sequitur, iudicium & Divisio inter formidabilia proflus omnia, seridè, summèque formidanda. Mori non adeò horridum, sed Judicari & incidere in manus Dei viventis. Appendi, & Dividi, hoc sanè omnium formidolosissimum; hoc metum & pavorem omnibus incutiat. Nunc igitur, nunc unum istud unice satagamus, ne in nobis iudicandis minus quam oportet Humilitatis & Sobrietatis, minus miserationis & stipsis, minus patientiæ ac mansuetudinis, minus castimoniæ ac puritatis inveniat. Dei trutina non errat. *Iudicia Domini, pondus & statera*. Hæc libra iustitiæ divinæ semper obvetetur oculis cum hac cogitatione: *Mea omnia, cogitata, dicta, facta ponderabit libripens æquissimus*. Nunc illa igitur amore Christiano, religioso spiritu, fervore sancto, intentione rectissimâ faciam ponderosa. Ne, cum appetus fuero in staterâ, minus habens inveniar.

C

CAPUT XVIII.

*Daniel satraparum invidia exagitur.
Invidia quàm oculatum, subtile,
ferox sit malum.*

Darius occupatâ Babylone, & Chaldæo imperio Medis & Persis subiecto, facile deprehendit, quantus vir esset Daniel, quàm peritus rerum, quàm fidelis obsequio. Eum ita secum duxit in Mediam, & centum viginti satrapis, seu, principibus, totidemque principibus præfecit. Nam Daniel Triumvirorum unus & quidem primus, verbo, Rex fuit. Darius ei fidebat in omnibus. Cùm enim rex annum ageret sexagesimum